

OBRAČUN PROIZVODNJE PO FAZAH V INDUSTRIJI USNJA NA VRHNIKI

Preden so prešli k obračunu proizvodnje po fazah, so v industriji usnja na Vrhniki (Slovenija) obračunavali proizvodnjo po obratih. Tak način obračuna je nudil točne podatke o uspehu, ki so ga realizirali v posameznih proizvodnih enotah. Podatke pa so dobivali s precejšnjo zamudo. To pomanjkljivost so odpravili šele z uvedbo obračuna proizvodnje po fazah.

Obračun po fazah so začeli izvajati na Vrhniki v drugi polovici lanskega leta, in to samo v nekaterih obratih. Doba 6 mesecev jim je služila za preizkus tega načina obračunavanja. Izkazalo se je, da ima obračunavanje po fazah precej prednosti pred prej izvajanim obračunom in ga bodo letos izvajali v vsem poslovanju podjetja.

Kakšne so prednosti

Obračun proizvodnje po fazah zagotavlja predvsem točen pregled, na podlagi katerega lahko vsak delavec ob koncu meseca vidi, kako je delal, kolikšno vrednost je ustvaril, kje rezultati niso bili dobri in kaj bi bilo treba storiti, da bi bil uspeh večji. Skratka vsakemu delavcu so zagotovljeni podatki o tem, kako je gospodaril.

Obračun proizvodnje po fazah zagotavlja točne podatke o tem, kaj se dogaja v vsaki fazi proizvodnega procesa, do kakšnih sprememb prihaja, ali stroški surovin, pomožnih materialov in delovne sile naraščajo ali se znižujejo, ali sta produktivnost in rentabilnost proizvodnje večji ali manjši itd. Tako je lahko mogoče spoznati slabosti in storiti ukrepe za njihovo odpravo.

Z obračunom proizvodnje v vsaki fazi nadziramo sprejeto količino in vrednost surovine, ki jo obdelujemo, nadalje potrošnje pomožnih materialov, delovni čas, količino in vrednost proizvodnje, ki prehaja iz ene faze v drugo. To pa hkrati pomeni, da je mogoče vsaki fazi točno določiti in normirati potrebe po surovinah kakor tudi količine in vrednost proizvodnje po obdelavi v neki fazi. Razen tega je mogoče točno ugotoviti in normirati potrošnje pomožnih materialov po količini in vrednosti ter delovni učinek vsakega proizvajalca. Nadalje omogoča obračun po fazah tudi točno določitev obratnih sredstev, ker je vedno mogoče vse potrebe z lahkoto dokumentirati. Omogočena je prav tako tudi točna določitev časa, ko so obratna sredstva vezana.

Obračun proizvodnje po fazah pomeni potemtakem dejansko natančno osnovo za rentabilno gospodarjenje, hkrati pa tudi za sistematično uvajanje večjega števila delavcev v prečiščeno in aktivno borbo za čim večjo produktivnost in rentabilnost podjetja. Tako se povečajo tudi možnosti za čim večje sodelovanje vsega kolektiva pri upravljanju.

Realnejše osnove za premiranje

Učinek obračuna proizvodnje po fazah se razteza tudi na nagrajevanje. Tudi na

tem področju nudi možnosti za ugodnejše in natančnejše ugotavljanje premijskih osnov, posebno preddelavcev v posameznih proizvodnih fazah. Ker so podatki o doseženih uspehih računsko točni, tako določene premije ne morejo biti sporne. Obračun po fazah nudi možnosti tudi za dodeljevanje kolektivnih premij delavcem tistih proizvodnih faz, v katerih sta bili realizirani največja produktivnost in rentabilnost. Nudi dobro osnovo za določitev tistih kriterijev in normativov, ki dejansko odražajo uspehe dosežene zaradi večje delovne storilnosti. Na temelju takih kriterijev pa ni težavno niti določiti oseb, ki so dejansko zaslužne za gospodarski uspeh in s svojim delom in funkcijo vplivajo nanj.

Obračun proizvodnje po fazah nudi realne možnosti za reševanje mnogih stvari tudi na posameznih delovnih mestih — od izbire ljudi in njihove priprave za delo pa do izboljšanja tehnološkega procesa in nagrajevanja ljudi po uspehu in učinku. Vse to seveda s pogojem, da or-

gani upravljanja izkoristijo podatke in rezultate, ki jih nudi obračun proizvodnje po fazah in jih v praksi uporabljajo.

Smoter uvedbe omenjenega načina obračuna proizvodnje je bil tudi ta, da se poveča neposredna zainteresiranost proizvajalcev v posameznih fazah proizvodnje za gospodarjenje in sodelovanje pri upravljanju. Po drugi strani je organom upravljanja zagotovljen boljši vpogled v gospodarsko in finančno stanje podjetja, s tem pa tudi sprejem ustreznih sklepov za nadaljnji razvoj in delo.

Da bi zagotovili čim boljše delo in čim bolj popolno izkoriščanje podatkov, ki jih dobijo z obračunom proizvodnje po fazah, so v industriji usnja na Vrhniki organizirali tečaje za vse tiste uslužbence in vodje, ki bodo obračunavali proizvodnjo po fazah. Na teh tečajih so bili uslužbenec seznanjeni s tehniko obračunavanja in njenim smotrom. Za organe upravljanja je bil organiziran poseben tečaj, na katerega so povabili tudi vodje v proizvodnji in v organizacijah v podjetju. Program tega tečaja je zajel obdelavo pojmov in konkretnih prvin, na katerih temelji gospodarjenje in upravljanje v podjetju. Tako so tudi organi upravljanja spoznali možnosti za čim boljše izkoriščanje podatkov, ki jih dobijo z obračunom proizvodnje po fazah.

Pavle Zrimšek

Tečaji za usposabljanje delavcev v tovarni kablov v Svetozarevu

V tovarni kablov »Moša Pijade« v Svetozarevu so lani posvetili precej pozornosti usposabljanju kadrov, posebno ne-kvalificiranih. Program za pridobitev potrebnega znanja za polkvalificirane delavce so realizirali s tečaji, ki so jih organizirali v samem podjetju. Za polkvalificirane delavce je bilo 14 tečajev s 633 obiskovalci. Med letom so končali 8 tečajev, na katerih si je pridobilo naziv polkvalificiranih stiskalcev, izolaterjev, armircev, voznikov žerjavov in električnih vozičkov, kositarjev, loščilcev, kurjačev itd. 230 delavcev.

V tovarni kablov je lani razen teh bilo še 12 tečajev za pridobivanje osnovnega znanja iz higiensko-tehničnega varstva in za tuje jezike. Tako so izvedli tečaje angleškega in nemškega jezika, nadalje tečaje za gasilce, za proti ognju odporne strojnike in tako imenovane tečaje civilne zaščite (sanitetni, kemični, tehnični in gasilski). Razen teh so imeli tudi upravni tečaj, ki ga je končalo 46 uslužbencev. V tej skupini tečajev je bilo 285 obiskovalcev.

Ker so tečaji za polkvalificirane delavce kakor tudi drugi dali dobre rezultate, bodo letos njihovo število kakor število obiskovalcev povečali. Delovni program bo zajel tudi druge stroke. Računajo, da bo letos za pridobivanje znanja polkvalificiranih delavcev organiziranih 20 tečajev iz 18 proizvodnih strok — zanje pa se je prijavilo 641 delavcev.

Letos se bo povečalo tudi število drugih tečajev in število obiskovalcev. Tako računajo, da bodo letos organizirali tečaj za gasilce, nadalje dva tečaja angleškega in nemškega jezika in tri tečaje civilne zaščite. Za te tečaje se je prijavilo 311 obiskovalcev. Letos bodo prvič tečaji za vozače šoferje s 30 obiskovalci in seminar za kurjače in strojevodje, za katerega se je prijavilo 15 članov kolektiva. Razen teh bo pa na delavski univerzi tečaj za visokokvalificirane delavce s 16 obiskovalci, ustanovili pa bodo tudi mojstrsko šolo, ki jo bo obiskovalo 40 članov kolektiva.

I. A.

Obvestilo bralcem!

Naročnino za »Našo skupnost« pošljite na naslov:

Uprava »Naše skupnosti«, Ljubljana, Tomšičeva ulica 1—3, tekoči račun pri Komunalni banki 60-KB-5-Z-633, s posebnim dostavkom »za Našo skupnost«. Če želite dobivati morda srbohrvatsko izdajo (v cirilici ali latinici) ali makedonsko izdajo, označite to na hrbtni strani poloznice. Če naročate ali plačate več izvodov, označite prav tako, koliko izvodov naročate ali plačate.

Naročnina na »Našo skupnost« znaša 250 dinarjev na leto, za pol leta pa 125 din. Posamezna številka stane 10 dinarjev.